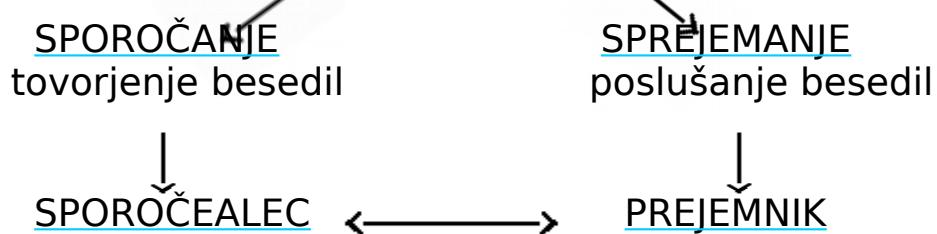

SPORAZUMEVANJE ali KOMUNIKACIJA

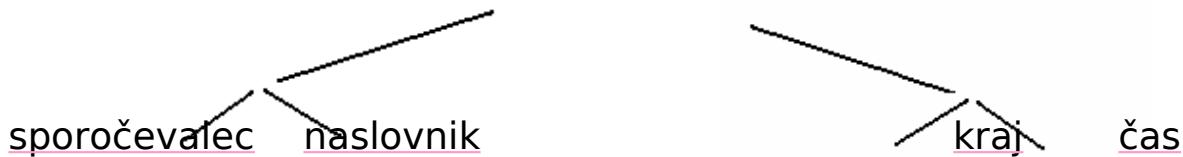
↓
JEZIK

SPORAZUMEVANJE

DEJAVNIK SPOROČEVANJA

1. OKOLIŠČINE

2. NAMEN

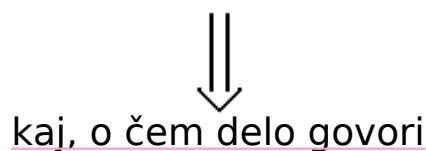

Sporočevalec sporoča z točno določenim namenom/ciljem, ker želi doseči pri naslovniku nek določen cilj.

POSREDNO/IMPLICITNO SPOROČANJE: uporabimo jezikovne prvine s katerimi naslovnika "zapeljemo" (Imaš uro? -Ura je devet)

NEPOSREDNO/EKSPLICITNO SPOROČANJE: sporočamo jasno, direktno, neposredno povedana vsebina

3. TEMA

Tema je nakaj o čemer sporočano. Vsebina pa je to kar o tem povemo.

4. JEZIK

Izražamo se z besednim in nebesednim jezikom, ki se med sabo povezujeta.

5. PRENOSNIK

SLUŠNI   **VIDNI**

SLUŠNI PRENOSNIK – glasovno/ustno izražanje:

- glasoslovje
- dejavnost govoril
- tvorba glasov/fonemov (29)
- delitev:
  - o samoglasniki/vokali
  - o zvočniki/sonanti
  - o nezvočniki/nesonanti

VIDNI PRENOSNIK – vidno/pisno izražanje

SAMOGLASNIKI ali VOKALI

a, e, i, o, u ((é) (ô)) : samoglasniki

NAREČNE VARIANTE

Gre za različico knjižnih glasnikov. [mejsto]

ZLOŽNOST

Kolikor samoglasnikov je v besedi, toliko zlogov je.

POSEBNOSTI:

- - krt [] k $\hat{a}$ t samoglasnik ni
- - rž [] $\hat{a}$ z zapisan
- - rja [] $\hat{a}$ -ja

NAGLAS

1. JAKOSTNO NAGLAŠEVANJE oz. GLASNOST:

- besede, ki so naglašene
- besede, ki niso naglašene – KLITIKE, NASLONKE

2. TONSKO NAGLAŠEVANJE oz. MELODIJA:

- razlikovanje med nizkimi [krava] in visokimi [grad] toni

3. NAGLASNA ZNAMENJA:

- mesto naglasa
- dolgost/ozkost/kratkost naglasa

OSTRIVEC: dolg in ozek [zvézda, móst]

KRATIVEC: kratек in širok [gròb, mèt]

STREŠICA: dolg in širok [žêna]

SAMOGLASNIŠKI SESTAV

POLGLASNIK

FONEM:

1. zapisan z e: [v ē s]
2. nezapisan: [ə r t]
3. naglašen: [a ɪ n]
4. nenaglašen: [n í k o m ē r]

! polglasnik prisoten ob r, ki ni ob samoglasničju [č ə v,]!r d e č]

! PeterPetrček, vetervetrček, septemberseptembrski !

SOGLASNIKI ali KONSONANTI

FONEMSKE VARIANTE

1. ZVOČNIKI:

ZVOČNIK V:

- zobnoustnični v: pred samoglasniki [voda, navihan]
- ustnično ustni dvoglasniški ū: ob samostal. [siv, sivka, vsak]
- zveneči ω: ob zvenečem soglasniku. in ne ob vokalu [ω očeh, vlak, barv]
- nezveneči M: ob nezvenečem soglasniku in ne ob vokalu [vsebina, vsak, vtakniti, v temi]

ZVOČNIK L:

- l: [luč]
- ū: [vol, posel]
[dal]
[čoln, polna]
- l': mehki, podalšani l
- sklop lj: [polj]
- samo l: [mol]

ZVOČNIK N:

- n pred k g h: [anka, angel, inhalirati]
- nj: [vonj]
- n': [konjski]

2. NEZVOČNIKI:

- **ZVENEČI**
- **NEZVENEČI:**

- o PARNI po načelu zvenečosti: rob[r o p], voz[v o s]
- o asimilacija-prejšni glas se prilagodi po zvenečosti:
[nahrbtⁿik [n a h r(Z) [p] t(N) i k]]

GLAVNI SKLOP

SKLOP - zaporedje/zveza samoglasniških in soglasniških zlogov

- sklop ija: [dialog]
- podalšan i: [priimek]
- vmesni j: [dieta, pacient, Pia]
- brez vmesnega j: [protiargument] – ker je tvorjenka

ZLOG

ZLOG: skupina glasov, zbranih okrog samostalnika

brat ☐ bra - tje ☐ bra - tov - šči - na